

התוועדות

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

ש"פ נשא, י"ד סיון, ה'תשל"ב

חלק ב – יוצא-לאור לש"פ בהעלותך, י"ט סיון, ה'תשע"ט

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ותשע לבריאה

צדי"ק שנה לנישואי כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית זי"ע

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' שמשון בהרה"ח ר' חיים דוד ז"ל

נלב"ע כ"ה סיון ה'תשכ"ט

ת' נ' צ' ב' ה'

נדפס על ידי בנו וכלתו

הרה"ת ר' שמואל חיים דוד בן חי' שרה

וזוגתו מרת גיטל בת לויבא מיכלא

לזכותם ולזכות כל יוצאי חלציהם

שיחיו לאריכות ימים ושנים טובות

פישר

ב

בי"ה, בי מ"ח תשכ"ו
ברוקלין

האברך ... שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו מכ"ד תשרי, בו שואל איך יתנהג להבא וסדרי לימודו
באופן שיתאים להוראת הרופא.

ויתיעץ בזה עם הנהלת הישיבה בה לומד, וילמוד בהתמדה ושקידה
ובאופן שלימוד יביא לידי מעשה קיום המצוות כדבעי, והשי"ת יצליחו.

בברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
מזכיר, ש.מ. סימפסון

ב

מצילום האגרת.

שלימוד יביא לידי מעשה: ראה קידושין מ, ב. וש"נ.

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ בהעלותך, י"ט סיון הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק שני
מהתוועדות ש"פ נשא, י"ד סיון, ה'תשל"ב, הנחה בלתי מוגה (חלק ראשון י"ל
לש"פ נשא).

*

בתור הוספה — מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו", ומלכנו
נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

טו סיון, ה'תשע"ט,
צדי"ק שנה לנישואי כ"ק אדמו"ר והרבנית הצדקנית נ"ע זי"ע,
ברוקלין, נ"י.

©

Published and Copyright 2019 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • http://www.lahak.org

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5779 • 2019

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס

The PrintHouse

538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237

(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

הוספה

בי"ה. כה' טבת תשטי"ו
ברוקלין

האברך ... שי

שלום וברכה!

במענה על מכתבו מחיי טבת בו כותב אשר על פי עצת הרופא עוסק הוא בעבודה ולא בלימוד ונראה עייז שינוי לטוב ביותר במצב בריאותו, ושואל אם ישוב עתה ללימודו.

והנה ידוע פסק תורתנו הק' שנתנה רשות לרופא לרפאות, ולכן גם עתה עליו להתייעץ עם הרופא בהני"ל, והרי ידוע אחד מיסודי תורת הבעש"ט והחסידות אשר אפשר לעבוד את השי"ת בכל דרכיך, כי אחרי כוונת הלב הם הדברים, ובמילא אין לו לדאוג על שעוסק עתה בעבודה, כי במקום שרצונו של אדם שם הוא נמצא, ואם רצונו לעבוד את השי"ת בזה ובשיהי' הגוף בריא, ובמילא ינהג בחיים על פי תורה באכילתו בשתייתו בטיולו ובקביעות עתים לתורה (כפי רשיון הרופא משך ידוע בכל יום), הרי גדולה עבודה זו, ואין אתנו יודע מי גדול ממי. — מובן שצריך לשאול בזה חוות דעת רופא מומחה במקצוע זה ושיש לו גם השגה באופן הלימודים ששואלים אודותם.

בטח שומר שלשת השיעורים השוים לכל נפש הידועים בחומש תהלים ותניא, ונותן בכל יום חול קודם תפלת שחרית איזה פרוטה לצדקה, והשי"ת יצליחו בכל הני"ל.

ברכה.

פסק תורתנו הק' שנתנה רשות לרופא לרפאות: משפטים כא, יט. ברכות ס, ס"א. וש"נ. אחד מיסודי תורת הבעש"ט: ראה ע"פ הנסמך במפתח פסוקים שבסו"ס כש"ט וצוואת הריב"ש — עה"פ משלי דלהלן. וראה גם כש"ט סו"כ. צוואת הריב"ש ס"ג. ובכ"מ. בכל דרכיך: משלי ג, ו. וראה רמב"ם הלי' דעות ספ"ג. טושו"ע או"ח סרל"א. שו"ע אדה"ז שם סקנ"ו ס"ב.

במקום שרצונו של אדם שם הוא נמצא: ראה כש"ט בהוספות סמ"ח. וש"נ. לעבוד את השי"ת. . ובשיהי' הגוף בריא: ראה רמב"ם שם רפ"ד. באכילתו בשתייתו בטיולו: ראה רמב"ם שם רפ"ה. ואין אתנו יודע: ע"פ תהלים ער, ט.

ש"פ נשא, י"ד סיון, ה'תשל"ב

טו. בהמשך להאמור לעיל שבאים עתה מ"זמן מתן תורתנו", נתעכב גם בהערות אאמו"ר על הזהר בנוגע לענין ששייך למ"ת — מאמר הזהר⁷¹ שאומרים בתיקון ליל שבועות⁷²:

"חדי ר"ש ואמר ה' שמעתי שמעך יראתי⁷³, התם יאות הוה למהוי דחיל, אנן בחביבותא תליא מילתא, דכתיב⁷⁴ ואהבת את ה' אלקיך, וכתיב⁷⁵ מאהבת ה' אתכם, וכתיב⁷⁶ אהבתי אתכם וגו'".

ומבאר אאמו"ר⁷⁷ מה ש"הביא ג' פסוקים" — בב' אופנים:

(א) "כי המעלה שאנן בחביבותא תליא מילתא שהוא בחי' חסדים, הוא החסדים המגולים דוקא .. (ש)הם ג'. א', החסד דב' שלישי ת"ת המגולים, זהו ואהבת את כו', ואהבת הוא ב"פ או"ר, הוא החסד שבב' שלישי ת"ת. והב' פסוקים מאהבת ה' אתכם אהבתי אתכם, הוא לנגד חסדי נצח והוד, כי הב' אהבות הללו הוא מה שהקב"ה [אוהב] את בני ישראל, שבני ישראל הם נו"ה (ישראל ת"ת, ובניו הם נו"ה). והאהבה דואהבת את ה' אלקיך, הוא האהבה דישראל לה' דת"ת, שלנגדו הוא כתר מל', בחי' אלקיך".

(ב) "גם י"ל מה שאמר רשב"י אנן בחביבותא כו', האנן קאי על שלשתם, היינו, על ר"ש ור' אלעזר ור' אבא שאמר ע"ז מקודם אנן כללא דכולא, לכן הביא ג' פסוקים לנגד שלשתם. הפסוק ואהבת, לנגדו, והב' פסוקים דמאהבת, אהבתי, לנגד ר' אלעזר ור' אבא".

וכמדובר כמ"פ שביאורי אאמו"ר הם בקיצור — רק הענינים שלא יתפסו לבד, בסמכו על כך שעיי"ז יתפסו לבד את שאר הענינים, באופן ד"תן לחכם ויחכם עוד⁷⁸. ובנדו"ד, צריך להבין בפ"י הב', מהי השייכות של שלשת התנאים לג' הפסוקים — שהפסוק "ואהבת" הוא לנגד ר"ש, והפסוקים "מאהבת" ו"אהבתי" הם לנגד ר' אלעזר ור' אבא.

וכפי שיתבאר לקמן.

טז. בהמשך לענין דמתן תורה, שעליו נאמר⁷⁹ "ביום חתונתו זה מתן תורה",

— דאע"פ שענין זה נאמר על יוהכ"פ שבו ניתנו לחות שניות⁸⁰,

(71) ח"ג (פרשתנו) קכח, א.	(76) מלאכי א, ב.
(72) ראה גם שיחת ש"פ נשא, י"ב סיון	(77) לקוטי לוי"צ לזח"ג ס"ע שנה ואילך.
דאשתקד ס"ג (תו"מ חס"ד ע"ע 297 ואילך).	(78) משלי ט, ט.
(73) חבקוק ג, ב.	(79) תענית כו, ב (במשנה).
(74) ואתחנן ו, ה.	(80) פרש"י שם.
(75) שם ז, ח.	

הרי מובן שענין זה הוא גם בנתינת לוחות ראשונות, כפי שמצינו בכמה מאמרי רז"ל⁸¹ שכללות הענין דמ"ת הוא בדוגמת חתונה של חתן וכלה, וכדמוכח גם ממאמר הזהר⁸² שאומרים בתיקון ליל שבועות —

הנה כאן המקום לבאר ענין שנוגע לחתונה:

בהשגחה פרטית נשאלתי השבוע בנוגע לריקודי תערובות בחתונה⁸³ — מהו האיסור בזה, ומדוע עושים מזה רעש גדול כ"כ ("א גאנצן שטורעם"), ובפרט בשייכות לחתונה? ומוסיפים לטעון, שההתנגדות לכך יכולה להביא לידי מחלוקת, שהיא בודאי דבר האסור! ...

ובכן: נוסף לכך שריקודי תערובות אסורים ע"פ דין — לא מיבעי לדעת הרמב"ם⁸⁴ שזהו איסור דאורייתא, אלא גם לדעת רוב הפוסקים שאין זה איסור דאורייתא, הרי זה דבר האסור⁸⁵ — יש לבאר עד כמה מופרך הדבר, בהסברה פשוטה בפשטות הענינים באופן שגם אנשים פשוטים לגמרי, קלי הדעת (שהם אלו השואלים כו'), יבינו זאת בשכלם (ועד"ז יובן גם בנוגע לענינים אחרים הדומים לזה).

— ובפרט לאחרי החידוש של שיטת חב"ד, שיוכלו להסביר לאיש פשוט ביותר עניני רזין דרזין דאורייתא, וכ"ש ענין של הלכה, ועאכו"כ ענין פשוט לגמרי. וכידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר⁸⁶: "מ'דאָרף יענעם ניט אָפּרייסן דעם נאָז", אלא להסביר לו כו' —

כך, שגם הם יקבלו זאת (לא רק באופן של "גזירה גזרתית"⁸⁷, ו"אין לך רשות להרהר אחרי"⁸⁸, אלא) מתוך שמחה, כיון שיונח הדבר בשכל הפשוט שלהם, ועד שכאשר מישהו אחר ירצה לעשות זאת, יצעקו עליו: היתכן שרצונך לעשות דבר שהוא היפך השכל לגמרי!

ולהעיר, שכיון שנמצאים אנו בדור יתום, והחושך הולך ומתגבר כו' — מראה הקב"ה את ההוראות באופן שיוכלו לראותם בגלוי⁸⁹.

יז. והביאור בזה:

הסדר בחתונה הוא — שמעמידים חופה, שעיקרה הקידושין, שהחתן אומר לכלה "הרי את מקודשת לי", והיינו, שכל ענין החתונה הוא לפעול הקישור בין החתן לכלה (וכפי שכותבים בתנאים: "אל

81) ראה במדב"ר פ"ב סוף פסקא ח. 85) ראה טושו"ע אה"ע רס"כ, ובנ"כ שם. ועוד.
82) ח"א ח, א. ח"ג צו, א ואילך. 86) ראה גם תו"מ ח"ה ע' 149. וש"נ.
83) ראה גם מכתב ט' סיון שנה זו (אג"ק במדב"ר רפי"ט. ועוד.
84) חכ"ז ע' תכ, ובהנסמן (שם). 87) ראה נתחומא חוקת ג. שם ח.
85) ראה יומא סז, ב. פרש"י ר"פ חוקת. 88) ראה יומא סז, ב. פרש"י ר"פ חוקת.
89) ראה גם

כט. ענין זה נוגע גם לאלו שכתתו רגליהם לבוא לכאן ל"זמן מתן תורתנו", ובודאי יש לקבל אותם — בהתוועדות זו — בסבר פנים יפות. ואף שאי אפשר לקבל כל אחד ביחוד — הרי אדרבה: קבלת כל אחד ביחוד אינה דומה לקבלת כולם ביחד בהתוועדות שנערכת במקום קדוש, ובה מדברים דברי התעוררות למדות טובות ויראת שמים, כך, שה"סבר פנים יפות" הוא גדול הרבה יותר.

ויה"ר שתהי' ה"קבלת פנים" וכן ה"צאתכם לשלום" באופן של הצלחה, ועד — יותר ממה שנאמר כאן.

וכמדובר כמ"פ¹⁴³ בנוגע למארז"ל¹⁴⁴ "אל יפטר אדם מחבירו אלא מתוך דבר הלכה", שאז נשאר דבר ההלכה שמקשר אותם ביחד, שהרי ההתחלקות היא רק מצד הגוף, משא"כ מצד הנשמה — שאצל בני"י היא העיקר¹⁴⁵ — עומדים תמיד בהתאחדות; וכמדובר¹⁴⁶ בנוגע למארז"ל¹⁴⁷ "קשה עלי פרידתכם", שהפירוד הוא רק בשעה שהביאו שבעים הפרים, אבל כשהביאו "פר אחד איל אחד"¹⁴⁸, אזי עומדים כולם בהתאחדות.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א: :) זוהי ההשתתפות שלי בקבלת פנים ובצאתכם לשלום¹⁰⁸, ובודאי שיומשך אח"כ לפועל. ויה"ר שבקרוב ניפגש שוב ביחד בגוף¹⁴⁹.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן מהיין והמזונות עבור המשתתפים בקבלת פנים.

לאחר אמירת ברכה אחרונה, התחיל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן הניגון "אי וואַדיעמיע כו". ולאחר תפלת מנחה התחיל לנגן הניגון "ניעט ניעט ניעקאָוואָ".

143) ראה גם תו"מ חמ"ט ע' 179 ואילך. 146) ראה גם תו"מ חנ"ט ע' 190. וש"נ.
144) ברכות לא, א. וש"נ. 147) פרש"י אמור כג, לו. פינחס כט, לו.
145) ראה תניא רפ"ב. 148) פינחס שם.
149) חסר הסיום (המו"ל).

שנאמר¹³¹ ועמך . . נצר מטעי מעשה ידי להתפאר¹³², שזהו ענין הנצחיות שבבניי, שבכללות הרי זו דרגא שלמעלה מהתחלקות לג' קוין.

ולאח"ז באה ההמשכה בג' הקוין — "הם אמרו שלשה דברים"¹³³, "על שלשה דברים העולם עומד"¹³⁴.

ועד שישנו גם הענין ד"העמידו תלמידים הרבה"¹³⁵, ש"הרבה" היינו בלי גבול (ע"ד משנ"ת¹³⁵ בפירוש "זוכה לדברים הרבה"¹³⁶), והיינו, שלאחרי כל הענינים ממשכים הדרגא שלמעלה מסדר השתלשלות — "הרבה".

* * *

כח. בהמשך להמוזכר לעיל שיש נוהגין ללמוד פרקי אבות במשך כל שבתות הקיץ — נתעכב על דבר חידוש בפרק שלומדים ביום הש"ק זה, שלא מציינו שיתעכבו על זה¹³⁷:

"שמאי אומר . . הוי מקבל את כל אדם בסבר פנים יפות"¹³⁸. וצריך להבין, דלכאורה, אין זה ענינו של שמאי, אלא ענינו של הלל, כמ"ש לפנ"ז¹³⁹ "הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה"?

אך זהו החידוש שבדבר — שאע"פ שענינו של שמאי הוא קו הגבורה, אין זו גבורה סתם, אלא גבורה דקדושה, שענינה תגבורת החיות,

— ע"ד המבואר¹⁴⁰ בנוגע למ"ש במ"ת "וידבר אלקים וגו'"¹⁴¹, שם אלקים דוקא, שהו"ע הגבורה, אע"פ שמ"ת ענינו המשכה הכי גדולה של חסד, ועד"ז נאמר בנוגע למעלת הגילויים דלעתיד לבוא ש"עין לא ראתה אלקים זולתך"¹⁴², שם אלקים דוקא, כיון שאין זו גבורה סתם, אלא תגבורת החיות —

ולכן "שמאי אומר . . הוי מקבל את כל אדם בסבר פנים יפות".

(131) ישע"י ס, כא.
 (132) סנהדרין ר"פ חלק.
 (133) שם מ"א.
 (134) שם מ"ב.
 (135) בשיחת ש"פ במדבר ס' (לעיל ע' 71 (... וש"נ).
 (136) ואלך). וש"נ.
 (137) שם רפ"ו.
 (138) ראה גם לקו"ש ח"ז ע' 114 הערה
 (139) שם פ"א מט"ו.
 (140) ראה סד"ה וידבר אלקים גו' דש"פ
 (141) יתרו כ, א.
 (142) ישע"י סד, ג. וראה ברכות לד, ב.

יעלימו לא זה מזו ולא זו מזה", ובאופן שלא יעבור זר ביניהם, ועל זה מברכים שבע ברכות, ואומרים "שהשמחה במעונו" (של הקב"ה).

וזהו כל התכלית של החתונה, כפי שמקווים ומברכים ההורים והקרובים והידידים, בתוככי כלל ישראל — שיהי' זה בנין עדי עד, בדור ישרים יבורך, כך, שבמשך כל ימי חייהם ישארו ביחד, ויהי' זה באופן הכי קל ונוח, וגם אם יהי' פעם איזה קושי ונסיון בזה, משתדלים בכל הדרכים שלא יבטל הדבר.

וכיון שכן, הרי שכל תנועה שיכולה להראות איזה ענין של פירוד — מושללת לגמרי בעת החתונה.

ומזה מובן עד כמה מופרך הענין של ריקודי תערובות — שמיד לאחרי החופה עושים דבר שמבטא ומדגיש ענין שהוא היפך לגמרי מהתכלית המקווה של החתונה, שענינה שהחתן והכלה ישארו ביחד ללא התערבות אף אחד, ובפועל מראים דבר הפכי — שאיש רוקד (באופן של קירוב, חיבוק ונישוק) עם אשת רעהו (או אצל ה"דתיים" — פנויים עם פנויות, דבר המורה שאין צורך בחופה וקידושין)!

ונוסף לזה: כיון שכל ענין בא באתערותא דלתתא, הנה כשרוצים שיהי' "מזל טוב" בענין הנ"ל, מובן, שאין לעשות בעת החתונה ענין הפכי לגמרי, שעלול לשלול את ה"מזל טוב".

וכל זה — כאמור — נוסף לכך שע"פ דין הרי זה דבר האסור, אלא שהמדובר הוא אודות כאלו שאי אפשר להסביר להם ענין של איסור הקשור עם אמונה כו', ולכן יש צורך בהסברה פשוטה, שלא יתכן שבעת החתונה יעשו (ומתוך שמחה) דבר שמורה על ההיפך לגמרי מכל מה שהוא בעצמו מקוה בענין החתונה, שהרי זה היפך השכל הפשוט.

יח. ואלו שטוענים שצריכים לערוך ריקודי תערובות בגלל פלוני שיש לו כסף וכו' — הרי בודאי שאין להחליף ח"ו "מורא שמים" ב"מורא בשר ודם"⁹⁰, שאין להתפעל מזה שיש לו כסף, כיון שהכסף אינו שלו, אלא של הקב"ה, כמ"ש⁹¹ "לי הכסף ולי הזהב", כך, שאין להתגאות בזה כלל [ועד"ז בנוגע לשאר הענינים שנזכרו ב"האדרת והאמונה לחי עולמים", כמו "הכתר והכבוד", "העוז והענוה", שכולם שייכים להקב"ה, "חי עולמים"], ועד שאפילו הגוף שלו שייך להקב"ה, שלכן "אין לאדם רשות על גופו כלל . . לצערו בשום צער כו'" (כמ"ש רבינו הזקן בשו"ע חלק ששי"92).

(90) ראה ברכות כח, ב. תניא פמ"א (נז), חגי ב, ח. וראה קידושין בסופה.
 (91) ה' נזקי גו"נ ודיניהם ס"ד. וש"נ.
 (92) סע"א).

יט. ולכן צריך להיות הריקוד באופן הראוי ע"פ שכל, ומותר ע"פ תורה — ואדרבה: יש חיוב ע"פ דין לשמח חתן וכלה, כמארז"ל⁹³ "מרקדין לפני הכלה" — זכרים עם זכרים ונקבות עם נקבות.

וכאשר ההנהגה היא ע"פ תורה, אזי זוכים לברכותיו של הקב"ה — "שהשמחה במעונו"⁹⁴, ומשם נמשך למעונו של הקב"ה כפי שהוא למטה אצל כל אחד מישראל — לחתן ולכלה, ולכל אלו שיבואו אחריהם, כיון שיהי' בנין עדי עד, ויזכו לראות דור ישרים יבורך. [כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן משקה לאורחים מאנגליא ולעולים החדשים מגרוזיא ובוכרה, וצוה לא' מהם לנגן הניגון "אתם שלום"].

* * *

כ. בנוגע לביאור בפירוש רש"י, ועל הסדר — לכל לראש בנוגע לסמיכות פרשת שילוח טמאים לפקודי שבט לוי:

עד עתה דובר אודות עבודת שבט לוי, "איש איש על עבודתו ועל משאו"⁹⁵ — החל מ"ש בפ' במדבר" הקרב את מטה לוי והעמדת אותו לפני אהרן הכהן ושרתו אותו, ומפרש רש"י: "ומהו השירות", "ושמרו את משמרתו וגו"⁹⁷, "לפי ששמירת המקדש עליו שלא יקרב זר, כמו שנאמר⁹⁸ אתה ובניך ובית אביך תשאו את עון המקדש, והלויים הללו מסייעין אותם, זו היא השירות".

וכאן מתעוררת שאלה אצל בן חמש למקרא:

כיון שפרשה זו נאמרה בר"ח אייר, ואילו הקמת המשכן היתה בר"ח ניסן, נמצא שעבר חודש שלם עד שבני לוי נצטוו לשמור שלא יקרב זר למשכן, וא"כ, מי שמר שלא יקרב זר למשכן במשך כל חודש ניסן??!

ולכן, נסמכה לכאן פרשת "צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש"⁷⁰, ורש"י מפרש ש"פרשה זו נאמרה ביום שהוקם המשכן", והיינו, שעוד לפני ר"ח אייר שאז נצטוו הלויים לסייע לכהנים בשמירת המשכן שלא יקרב זר, הנה מיד ביום שהוקם המשכן, בר"ח ניסן, נצטוו בני"י לשלח מן המחנה כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש, כך, שע"ז נפעלה השמירה שלא יכנס זר למשכן.

ועפ"ז יובן גם הטעם שבפ' במדבר⁹⁹ נאמר "והזר הקרב יומת", "זר"

(97) שם, ז.

(98) קרח יח, א.

(99) א, נא. ג, יו"ד-לח.

(93) כתובות טז, סע"ב.

(94) ראה ב"ח וב"ש אה"ע ס"ב סק"א.

(95) פרשתנו ד, מט.

(96) ג, ו.

ואח"כ באה ההמשכה מלמעלה למטה, שהיא בסדר השתלשלות — שלנגד זה הם ב' הפסוקים "מאהבת ה' אתכם" ו"אהבתי אתכם" (מלמעלה למטה), שהם בנצח והוד, בב' הקוין דסדר השתלשלות.

כו. ועוד פירוש בדברי אדמו"ר — שהפסוק "ואהבת", אמר ר' שמעון לנגדו, והב' פסוקים ד"מאהבת" ו"אהבתי" הם לנגד ר' אלעזר ור' אבא:

השייכות של הפסוק "ואהבת" לר"ש — מוכנת ע"פ המבואר בכ"מ¹²⁷ שר' שמעון הוא בחי' הדעת. והרי גם דעת הוא בקו האמצעי, כמו תפארת, שלנגדה הוא הפסוק "ואהבת".

ושני הפסוקים ד"מאהבת" ו"אהבתי" הם לנגד ר' אלעזר ור' אבא — שר' אלעזר הוא בחי' חכמה, ור' אבא הוא בחי' בינה¹²⁷, והרי חכמה ובינה הם ענפי המוחין, בדוגמת נצח והוד שהם הענפים של תפארת שבקו האמצעי.

ונמצא, שתוכן ב' הפירושים אחד הוא — שבשניהם מודגשת מעלת קו האמצעי, שנמשך מפנימיות הכתר לדעת, תפארת, יסוד ומלכות, והמשכתו היא באופן שבכל מקום נשאר כמו שהוא מצד עצמו, ופועל גם על שני הקוין; אלא שבפ' הא' מדובר אודות קו האמצעי כפי שהוא בתפארת, ופועל על נצח והוד, ואילו בפ' הב' מדובר אודות קו האמצעי כפי שהוא בדעת, ופועל על חכמה ובינה.

וכללות הענין בזה — ש"אנן בחביבותא תליא מילתא", שהו"ע האהבה ד"לית פולחנא כפולחנא דרחימותא"¹²⁸, הו"ע נעלה ביותר שמגיע עד פנימיות הכתר, ועי"ז פועלים שיומשך משם בכל הקוין; וע"ד המדובר¹²⁹ במעלת הקדמת נעשה לנשמע, ש"נעשה" הוא הביטול הכללי שמגיע עד פנימיות הכתר, ומשם נמשך בכל הענינים דסדר השתלשלות, שזהו"ע ד"נשמע", שהם הפרטים דסדר השתלשלות.

כז. וענין זה שייך גם ללימוד פרק ראשון דאבות ביום הש"ק זה, לפי ה"יש נוהגין" לומר פרקי אבות "כל שבתות הקיין"¹³⁰:

ההתחלה היא במשנת "כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא,

(127) ראה לקולו"צ הערות לזח"ב ס"ע לקו"ת שלח מב, ג.

(129)

ק"י.

(128) ראה זהר ח"ב נה, ב. ח"ג רסז, א. (130) סידור אדה"ז לפני פרק"א.

על נצח והוד הוא — שבפסוק הראשון, "ואהבת את ה' אלקיך", מדובר אודות האהבה של בני"ה להקב"ה, שהיא מלמטה למעלה, ואילו בב' הפסוקים "מאהבת ה' אתכם" ו"אהבתי אתכם" מדובר אודות האהבה של הקב"ה לבני"ה, שהיא מלמעלה למטה.

והחילוק בין מלמעלה למטה ומלמטה למעלה — כידוע¹¹⁸ שאתערותא דלתתא (מלמטה למעלה) מגעת למעלה מעלה ביותר, למעלה מסדר השתלשלות [כמבואר בפירושו הכתוב¹¹⁹ "שובה ישראל עד הוי' אלקיך", שעבודת התשובה, שהיא מלמטה למעלה, מגעת "עד הוי' אלקיך", למעלה מסדר השתלשלות¹²⁰], משא"כ אתערותא דלעילא מצד עצמה (מלמעלה למטה) אינה אלא מסדר השתלשלות.

וע"ד המבואר בנוגע לכללות החידוש דמתן-תורה¹²¹ — שמצד סדר הבריאה יכולים להגיע רק עד שורש הנבראים, חיצוניות הכתר, וע"י מתן-תורה, שאז התחיל כללות ענין העבודה מלמטה למעלה, יכולים להגיע עד אוא"ס המאציל, בחי' פנימיות הכתר. ולאחר מ"ת גופא הרי זה ע"י מעלת העבודה מלמטה למעלה, שע"ז מגיעים למעלה ביותר (כנ"ל בענין "שובה ישראל" דוקא).

וזהו מ"ש אאמו"ר שהפסוק "ואהבת את ה' אלקיך" קשור עם תפארת, כיון שע"י העבודה מלמטה למעלה מגיעים עד פנימיות הכתר, שזהו ענינה של תפארת שהיא בקו האמצעי, שעם היותו קו פרטי שכולל גם ב' הקוין, ה"ה עולה עד פנימיות הכתר.

[והענין בזה — שבחי' פנימיות הכתר היא למעלה מקוין כו', אבל כפי שנמשכת ובאה בהשתלשלות, ה"ה קו האמצעי שכולל גם ב' הקוין.

וע"ד שמצינו בנוגע לתורה, שישנו הענין ד"אוריין תליתא"¹²², וישנו הענין ד"תורה אחת"¹²³. ועד"ז בנוגע לבני"ה — "עם תליתא"¹²², ו"גוי אחד"¹²⁴. וכמו בנוגע לזמן דמ"ת — "ירחא תליתא"¹²², שפירושו משולש, שכולל כל ג' החדשים, ו"חודש השלישי"¹²⁵ שהוא חודש לעצמו. והחילוק ביניהם — שמצד סדר השתלשלות ישנם ג' ענינים, אבל מצד למעלה מסדר השתלשלות ישנו ענין אחד¹²⁶].

118) ראה לקו"ת דרושי ש"ש בסופן (סח), סה"מ תרפ"ט בסופו. וש"נ רע"א).

122) שבת פה, א.

119) הושע יד, ב.

120) ראה גם "רשימות" חוברת לו

בסופה.

125) יתרו יט, א.

121) ראה המשך תער"ב ח"א פקי"ד.

126) ראה

סתם, ללא פרטים, ואילו בפרשתנו נאמר "כל צרוע וכל זב וכל טמא לנפש" (שלכאורה הם הפרטים שנכללים ב"זר") — כי, מ"ש בפרשתנו הוא הציווי שנאמר לבני"ה תחילה, בר"ח ניסן, שהוא עיקר הציווי, ולכן נאמרו בו כל הפרטים; ואילו מ"ש בפ' במדבר הוא הציווי שנאמר לאחריו, כן, בר"ח אייר, לכהנים ושבט לוי, ולכן נאמר רק בכללות — "והזר הקרב יומת".

כא. והנה, טעם הציווי "וישלחו מן המחנה גו' וכל טמא לנפש" הוא — כהמשך הכתוב¹⁰⁰: "ולא יטמאו את מחניכם אשר אני שוכן בתוכם", היינו, שזהו דבר שפוגע בהקב"ה, כביכול.

ולכן נסמכה לזה פרשת גוזל ונשבע על שקר, שגם זה ענין שפוגע בהקב"ה, כמ"ש¹⁰¹ "למעול מעל בה".

ואף שמדובר כאן אודות ענינים שבין אדם לחבירו, מ"מ נאמר על זה "ומעלה מעל בה" — כפי שרש"י פירש כבר בפ' ויקרא⁶⁸: "מה ת"ל ומעלה מעל בה", לפי שכל המלוה והלוה והנושא והנותן אינו עושה אלא בעדים ובשטר, לפיכך בזמן שהוא מכחש, מכחש בעדים ובשטר, אבל המפקיד אצל חבירו ואינו רוצה שתדע בו נשמה אלא שלישי שביניהם, לפיכך כשהוא מכחש, מכחש בשלישי שביניהם".

ובהמשך לזה באה פרשת סוטה, שגם בה נאמר⁶⁹ "ומעלה בו מעל", וכפי שמפרש רש"י מ"ש⁶⁹ "איש איש", "ללמדך שמועלת בשנים, באיש מלחמה שלמעלה ואישה מלמטה".

כב. אמנם, כשבאים לאח"ז לפרשת נזיר — לא מובנת סמיכות הפרשיות, ולכן מבאר רש"י: "למה נסמכה פרשת נזיר לפרשת סוטה, לומר לך, שכל הרואה סוטה בקלקולה, יזיר עצמו מן היין".

ולאח"ז באה פרשת ברכת כהנים — בהמשך לפרשת סוטה (לאחרי פרשת נזיר שהוצרך לסמכה לפרשת סוטה, מטעם הנ"ל):

נוסף על השייכות דפרשת סוטה לפרשה שלפני"ה שבה נאמר⁶² "ואיש את קדשיו לו יהיו", "אם אתה מעכב מתנות הכהן, חייך שתצטרך לבוא אצלו להביא לו את הסוטה" (כנ"ל סי"ב), שזוהי שייכות באופן שלילי — יש גם שייכות באופן חיובי, שע"י נתינת מתנות הכהן, זוכים לברכת כהנים.

ומ"ש בגמרא "למה נסמכה פרשת כהן מברך לפרשת נזיר, לומר, מה נזיר אסור ביין, אף כהן מברך אסור ביין" (כנ"ל סי"א) — אינו מתאים לפשטות הכתובים, כי: נזיר אסור לא רק ביין, אלא גם "ענבים לחים ויבשים .. מכל אשר יעשה מגפן היין מחרצנים ועד זג לא

101) שם, ו.

100) שם, ג.

יאכל¹⁰², ואילו כהן אסור בשתיית יין בלבד, שהרי לא מצינו שקודם שהכהן נכנס לעבודה אסור לו לאכול ענבים או חרצנים כו', ובפשטות הכתובים לא מסתבר לומר שהלימוד מנזיר הוא רק לחצאין.

כג. ה"ינה של תורה" שבפירושו רש"י:

לכאורה אינו מובן: כיון שהציווי "וישלחו מן המחנה גו" נאמר בר"ח ניסן, ואילו הציווי "הקרב את מטה לוי גו" ונתת את הלויים לאהרן ולבניו גו" והזר הקרב יומת" נאמר בר"ח אייר — מדוע הקדים הכתוב את הציווי בנוגע לעבודת הלויים, ורק לאח"ז נאמר הציווי בנוגע לכל בני"י? והביאור בזה — שהסדר בכתוב הוא ע"פ סדר העבודה, שתחילה צ"ל הענין כפי שהוא אצל הכהן, ולאח"ז כפי שנמשך ללוי, ואח"כ כפי שנעשה מצד כל בני"י; ולכן נאמר תחילה הציווי לאהרן ובניו; וכיון שאהרן ובניו אינם יכולים לעשות זאת בעצמם, נאמר לאח"ז שהלויים צריכים לסייע להם; ולאח"ז נאמר שגם כל בני"י צריכים להשתדל שזר לא יקרב למשכן. וכן הוא בעבודת כל אחד מישראל — שצריך לידע שהנתינת-כח לכללות העבודה הוא מצד הכהן, כולל גם בחי' הכהן שבו נכמ"ש במ"ת בנוגע לכל בני"י "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים"¹⁰³, והיינו, שכל בני"י נעשו בדרגת כהנים, ויתירה מזה: "ממלכת כהנים", ענין של מלוכה בכהנים גופא, שזהו ענינו של כהן גדול¹⁰⁴, והיינו, שבמ"ת נעשו כל בני"י בדרגת כהן גדול, ואח"כ נמשך לבחי' הלוי שבו, ועד שנמשך גם כפי שהוא מצד דרגת ישראל שבו.

כד. וענין זה שנמשך לכל אחד מישראל, כולל גם הגרים שנתגיררו כהלכה,

— כמרומוז גם בפרשת גוזל ונשבע על שקר ש"נשנית כאן בשביל שני דברים שנתחדשו בה", שאחד מהם הוא "גזל הגר שהוא ניתן לכהנים" —

שהרי גם הם היו נוכחים במ"ת¹⁰⁵, ועד שכל ענין הגלות הוא "כדי שיתוספו עליהם גרים"¹⁰⁶ (אף שלא קאי על גרים כפשוטם, שהרי לא רואים שיתוספו גרים רבים כ"כ לפי ערך אריכות הגלות, ולכן מבואר¹⁰⁷ ש"גרים" קאי על ניצוצות הקדושה שמבררים בזמן הגלות¹⁰⁸).

(102) פרשתנו ו, ד. (106) פסחים פז, ב.
 (103) יתרו יט, ו. (107) ראה תו"א בראשית ו, רע"א. ר"פ
 (104) ראה בעה"ט עה"פ. אגדת בראשית לך לך. אוה"ת שם פו, א ואילך. ביאורו"ז פ"ט [פ]. לאדהאמ"צ ויגש קלו, א ואילך. ובכ"מ.
 (105) ראה לקו"ש חכ"ח ס"ע 242. וש"נ. (108) חסר קצת (המו"ז).

ולא כמו אלו שרוצים להתחכם ולהכניס מספר גדול יותר של גוים — כי כאשר הדבר נעשה שלא כהלכה, אזי המציאות היא שהם לא גרים! וצריך גם לדעת שזוהי צרה לא רק עבור בני"י, אלא באותה שעה גורמים צרה גם לגוי עצמו, כי, כשנשאר גוי, אזי יכול להיות מחסידי אוה"ע עי"ז שיקיים שבי מצוות בני"י, ואילו כשסוחבים אותו להיות בין יהודים שחייבים לקיים תרי"ג מצוות, הרי כיון שאינו יכול לקיים ריבוי מצוות כ"כ, לפי שאינו חייב בכך, לא יקיים אפילו שבע מצוות בני נח. ועוד זאת: כשדורשים ממנו דבר שאינו שייך אליו כלל, ואדרבה, זהו היפך מציאותו, שהרי עכו"ם ששבת חייב מיתה¹⁰⁹ — הרי זה פועל אצלו רגש של שנאה (נוסף לכך ש"הלכה היא בידוע שעשו שונא ליעקב"¹¹⁰), וכך מגדלים "שונא" בין בני"י!

ויעזור השי"ת שבקרוב ממש תבטל גזירה זו, שמתאפשרת רק בגלל "רוח שטות", כפי שנאמר בנוגע לסוטה שבפרשת השבוע: "אין אדם עובר עבירה אא"כ נכנס בו רוח שטות"⁴³.

ותמורת הענין דסוטה יהי' הענין דברכת כהנים: "יברכך ה' וישמרך יאר ה' פניו אליך"¹¹¹, כולל גם שהקב"ה יאיר את עיניו לראות את פניו, "באור פני מלך חיים"¹¹², ואז יראה את האמת, ולא יוכל לגלות פנים בתורה שלא כהלכה; ו"ישא ה' פניו אליך"¹¹³, להתנהג עמו לפנים משורת הדין¹¹⁴, ועד "וישם לך שלום"¹¹⁵, שקאי על תורה¹¹⁵, שעל ידה נמשכת ברכת ה' באופן ש"תוספתו מרובה על העיקר"¹¹⁶, "מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה"¹¹⁷.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן הניגון "סלוזשבא נאשא" ("אחד מי יודע" ברוסית), ואח"כ צוה לנגן הניגון "אסדר לסעודתא", והתחיל לנגנו בעצמו].

* * *

כה. בנוגע להערות אדמו"ר על הזהר:

החילוק בין הפסוק הראשון שקאי על תפארת לב' הפסוקים שקאי

(109) סנהדרין נח, סע"ב. (114) ראה ברכות כ, ב. לקו"ת פרשתנו
 (110) ספרי בהעלותך ט, יו"ד. פרש"י כו, סע"א ואילך.
 (111) פרשתנו ו, כד-כה. (115) ראה ספרי עה"פ. וראה גם מכתב
 (112) משלי טז, טו. יום שלישי, ט"ו תמוז שנה זו (אג"ק חכ"ז ע' תנו ואילך). וש"נ.
 (113) פרשתנו שם, כו. (116) ב"ר פס"א, ד.
 (117) נוסח ברכה הג' דברהמ"ז.